

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMANESC

Abonament:

Pe un an Lei 160—
Pe 1/2 an „ 80—
Pe 1/4 an „ 40—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320—
Pe 1/2 an „ 160—
Pe 1/4 an „ 80—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Apelul D-lui Maniu și partidele opoziționiste

Ziarul nostru, de mult timp preconizează o unire a partidelor de opoziție, din sinteza cărora să se nască un adevărat partid de guvernământ, care să fie opus cu succes guvernării liberale.

Totdeauna, am nădărdit în această unire a partidelor opoziționiste, ca singura modalitate a eșirii din impasul politic, în care se zbate actualmente țara noastră.

După experiența făcută sub guvernarea liberală, nu rămânea decât o singură soluție: un partid format din actualele cadre opoziționiste care imediat să ia în mâna frânelor guvernării României-Mari.

De aceea am salutat cu bucurie, gestul dlui Maniu, când a lansat cunoscutul apel, care preconiza unirea partidelor de opoziție.

Apelul dlui Maniu, este un program, pe baza căruia să se discute modalitățile unirii. Pe baza căruia să se nască doritul partid de guvernământ, care să ia succesiunea liberalilor. Care să scoată țara din falimentul în care se zbate.

Acestui apel i-a răspuns de timpuriu partidul naționalist al dlui Iorga, în sensul aderării. Dl Iorga, de mult, la Craiova, își exprimese dorința de a se uni cu partidul dlui Maniu, unire pe care o consideră ca o „regăsire”.

Această atitudine binevoitoare, a partidului Iorga a fost primită cu bucurie de întreaga democrație românească.

Apelului dlui Maniu i-a mai răspuns partidul poporului și cel țărănesc.

Partidul țărănesc a refuzat unirea cu partidul național și a considerat apelul dlui Maniu ca „nefolositor idealului său și democrației românești”.

Prin urmare partidul țărănesc se găsește separat de programul de fuziune al dlui Maniu, prin anumite principii. Este o separație principială.

Nu tot astfel se prezintă cazul cu partidul poporului. Dacă s'ar uni partidul dlui g-ral Averescu cu partidul național, ar urma ca dl General să întâlnească în cătrele acelui partid, persoana dlui C. Argetoianu.

Ori, o apropiere între d. g-ral Averescu și d. C. Argetoianu este exclusă, în urma sciziunii pe care cel din urmă a produs-o în sânul partidului poporului.

În consecință depărtarea între dl Maniu și g-ral Averescu subliniază pe chestie de „persoană”.

În preajma marelui act al unirii partidelor de opoziție, chestiunile personale trebuie să amuească.

Unirea, ca atare, se face în numele unei înalte rațiuni de stat. Se face în numele unei mari necesități naționale. De aceea, atunci când e vorba de unire, să amuțască patimile și să nu se aibă în vedere decât interesul superior al țării.

Încă odată: *preconizăm unirea partidelor de opoziție, a tuturor, ca singura ce poate salva țara din impasul politic actual.*

M. D.

Din rândurile opoziției

În rândurile opoziției este mare neliniște.

Pe deoparte se dă ca singură fuziunea partidului dlui N. Iorga cu partidul național; iar, pe de altă parte se dă tot ca singură, abținerea dela fuziune a partidului țărănesc și a partidului poporului.

Partidul țărănesc ține la dl Stere; iar Gl. Averescu nu vrea colaborarea cu dl C. Argetoianu.

Se spune, însă, că mare parte dintre organizațiile provinciale ale partidului țărănesc, vor urma pe dl Maniu. Și anume: dizidența imprimată în partid de dnii Spănișteanu, Stan Morărescu și Rîoșeanu.

Noi nu credem deocamdată într-o reală sciziune în partidul țărănesc. Însă, chiar, dacă se va produce această sciziune, nu are o importanță precumpărătoare, în sânul partidului țărănesc. Așa că aportul ce l-ar aduce în partidul național sciziunea țărănistă ar fi neînsemnat.

Un proces studentesc la Cluj.

Joiă trecută, în fața Consiliului de războiu din localitate, s'a judecat un proces de ultragiu, intentat contra a 4 studenți din Cluj, printre cari și studentul Ștefan Botez, care actualmente își face stagiul la școala de ofițeri de rezervă din Bacău.

Trei dintre studenții acuzați au fost achitați; iar d. Ștefan Botez a fost condamnat la 500 lei amendă pentru că ar fi întrebuițat expresia „obraznic” la adresa unui agent al forței publice și acest calificativ i-a fost dat pecând nu era în exercitiul funcțiunii sale.

Judecata administrată de consiliul de războiu, față de studentul Ștefan Botez, o considerăm de prea aspră. Socotim că această separare de ceilalți colegi acuzați, nu trebuia făcută și că din moment ce aceștia au fost achitați era bine să fie achitat și dl Ștefan Botez, care este unul dintre conducătorii mișcării naționale a studențimei.

Și aceasta cu atât mai mult, cu cât condamnarea studentului Ștefan Botez, a produs o vie indignare în opinia publică clujeană, ca și în straturile studențimei universitare.

Cazul Colonelului A. Crenian

De 10 zile evacuat din locuința sa de către Episcopia ortodoxă din Cluj.

În numărul trecut al ziarului nostru, am dat o lapidară informație, în care spuneam, că dl Colonel în retragere Aurel Crenian, a fost aruncat în stradă, de către episcopia gr. or. din Cluj.

După ce Episcopia a preluat edificiul în care se află actualmente, în str. Iuliu Maniu No. 36, această instituție și-a luat angajamentul printr'un proces verbal, ca să procure locuințe celor ce domiciliau în edificiul episcopiei.

Totuși Episcopia nu s'a ținut de acest angajament și a început sistemul evacuărilor forțate, față de locatarii din edificiul său. Astfel au fost evacuați pe rând mai mulți locatari, unuia dându-i-se locuință, altul cumpărându-și casă proprie.

Ultimul chirieș care urma să fie evacuat, este Dl Aurel Crenian, colonel în retragere. Pentru a evacua pe acest domn colonel, Episcopia a început prin a-l împrocăsa, pentruca mai apoi să-i refuze chiria, lucru ce l-a făcut în cele din urmă și pe care l-a invocat ca motiv pentru evacuare.

Dl colonel Crenian se află actualmente de drumuri. După ce a stat cu bagajul 10 zile în curte, în schimbul unei chirii enorm de ridicate, abia a găsit o pivniță unde să-și adăpostească lucrurile.

Nu înțelegem acest procedeu, de arunca pe drumuri o familie onorabilă compusă din 8 membri. Nu înțelegem ca Episcopia să evacueze pe un chirieș al său, fără ca să-i dea altă locuință în schimb. Și nu înțelegem acest fapt, cu atât mai vădit, cu cât vine din partea unei instituțiuni, care are menirea de a propaga iubirea și buna omenire.

Congresul Sfatului Negustoresc

În ziua de 15 Februarie, se va ține la București, congresul sfatului negustoresc, sub conducerea d-lor: Luca Niculescu, Temistocle Alexandrescu și Niculescu Rietz.

În revista „Jos Masca”, sub semnătura dlui Alex. Frâncu, se aruncă iarăși acuzații grave la adresa sfatului și cu prilejul congresului. Și anume: consideră congresul „a da pușin oxigen jocului”, ce se practică la tripoul sfatului negustoresc din Capitală.

Căci negustorii „erau trimiși pe căpranii la masă la club”, unde „corbii anteprenorilor”, după o masă somptuoasă, „li împingeau în sala de joc”.

Iar spre ziua negustorii se desmeticeau din toropeală, „scârbiți chiar de ei înșiși”, pentruca mai apoi să alerge după banii storiși la joc, ca să se întoarcă acasă.

Alături de ziarul „Răspunderea”, din care spicuim cele de mai sus, întrebăm și noi forurile competente, că ce măsuri sancționare înțeleg, că ia contra patronilor, tripoului dela sfatul negustoresc din capitală.

Fuziunea partidului d-lui Iorga cu partidul național

În urma apelului dlui Iuliu Maniu, partidul dlui N. Iorga a aderat la unire. Se spune că chiar s'a lansat un comunicat, prin care se anunță fuziunea celor două partide.

Această unire are o foarte mare importanță.

Partidul național prin unirea cu tachiștii, nu câștigase decât în mod sporadic teren în vechiul regat. Astăzi însă, vine să se consolideze și mai mult, deoarece dl Iorga și partidul dsale are oarecare bază în câteva din județele vechiului regat.

Partidul dlui Iorga este cel mai idealist dintre partidele noastre politice. Așa că aduce cu sine în partidul național un suflu cald de tinerețe și de idealism.

Totuși nici prin această unire partidul național n'a câștigat prea mult teren în vechiul regat.

Dacă s'ar fi înfăptuit și unirea cu țărăniștii, atunci liberalii a fi avut în fața lor o adevărată grupare de guvernământ.

Dela sine liberalii își luau drumul dela conducerea țării.

Conferința dlui Gh. Sion

Duminica trecută, d. Gh. Sion, a ținut în sala festivă a Primăriei o conferință cu titlul: „Priviri sociale”.

Conferențiarul începe prin a schița aspectele vieții românești în epoca fanarioților. Într'un stil lapidar și concis ne prezintă toate vicisitudinile epocii ce tindea către o înstrăinare de simțirea națională.

A doua privire socială ce face obiectul conferinței dlui Sion este: *cavalerismul maghiar*, în numele căruia au fost martirizați atâția dintre Români de peste Carpați.

În concepția dlui Sion, cavalerismul maghiar este o utopie, în a cărei rațiune Ungurii și-au scuzat necurmat ororile.

Acestui cavaleris noi i-am opus o desăvârșită toleranță, de care minoritarii nu trebuie, să abuzeze, fiindcă avem și alte metode când nevoia națională o va cere.

Apoi se ocupă de situația funcționarilor din Cluj, cari trebuiesc ajutați bănește, de stat, pentru a edifica pe noile loturi de casă ce li s'au dat.

Conferențiarul atinge și chestiunea studențească, îndrumând Chestiunea pe calea îngăduinței, deoarece școala nu este decât un îndrumător. Căci experiența se capătă în valurile eterne ale vieții. Și dl Sion împrăștie ca pe un fum, acuzațiile ce se aduc studenților, că sunt leneși, că petrec, că nu învață.

Conferința dlui Sion a însemnat reliefa unei experiențe și evidențierea unor gânduri spuse sincer, cinstit și fără înconjur.

* Imprintate Advocățiale la librăria Anca.

Concesionarea afişajului la Cluj.

La Primăria din localitate, în ziua de 30 Ianuarie, a avut loc o altă licitație publică, pentru concesionarea afişajului la Cluj. Din consiliul apreciator a făcut parte dl dr. Utalea, primarul oraşului, dl dr. Dionisie Pop, prim-juriscult al Primăriei, dl dr. Cărpinişan prim-notar ş. a.

Concesionarea s'a făcut în favoarea Sindicatului Presei.

Până în prezent, însă, grija afişajului la Cluj, o ayusese dl Ghilll.

Sub îngrijirea dlui Ghilll afişajul s'a făcut în bune condițiuni și nu a lăsat nimic de dorit.

Nu știm dacă aceeași bună stare va urma și sub oblăduirea Sindicatului Presei. Totuși după experiențele trecute, apriori afirmăm, că va urma o stare mai puțin convenabilă în ce privește bunul mers al afişajului la Cluj.

Concertul basului Petre Marcu

Sâmbăta trecută, a avut loc în sala Conservatorului local, concertul basului Petre Marcu, dat cu concursul trei Ana Rozsa.

Un program bine conceput și compus din lucrările celor mai mari compozitori, a ocazionat evidențierea calităților vocale ale basului Petre Marcu. D-sa a cântat „Ernani”, „Am Meer” de Schubert din Mozart și Fischer. Iar cântecele poporane ce le-a intonat, a smuls prelungite aplauze din partea selectului auditor. Dl Marcu a excelat în Aria din „Il Barbieri di Gioigliia”; iar duetul cu d-ra Rozsa a fost cununa frumoasă a unui concert reușit.

D-ra Ana Rozsa a cântat cu mult temperament și cu o desăvârșită frazare.

Asistența dela concert, ca și întreaga opinie publică, a fost profund indignată, că o voce aleasă ca a dlui Marcu este ținută departe de scena Operei române din Cluj.

Carne otrăvicioasă

de: Pavel Roman farmacist.

Un animal pentru a ne procura o carne bună de mâncare, nu trebuie nici odată să fie supus, nici alungării mari, nici bătaiei și nici la un fel de maltratare sau întărâtare înainte de a-l tăia. Cine mănâncă din carnea unor astfel de animale bătute, speriate sau îndârjite, își expune sănătatea la cine știe ce boale. Evreii d. e. din antichitate au în credința lor impusă de religie ca orice animal (ales păsări sau galige) să fie tăiate de haham, care pe lângă că cunoaște după tăiere că dacă n'a suferit de vre-o boală cunoscută de el, dar are procedul bun de a tăia repede având un cuțit sistematic, bine ascuțit ca să nu chinulască animalul. Pușini sunt cari

mănâncă carnea unei vite ce a murit de vre-o boală, sau de bătae și să nu fi fost tăiată de vie fiind sănătoasă.

Vânătorii știu că carnea unui cerb, ce a fost prins în goană fiind obosit, nu e bună de mâncare nici pentru câini. Ei o numesc veninoasă. Tot așa de veninoasă e și carnea animalelor prinse în curse, unde se sbat și se chinuesc de moarte.

Peștii olandezi sunt vestiți pentru gustul lor plăcut, dar acolo, toată lumea știe că e vătămător pentru sănătate a mânca pești, care nu au fost uciși îndată după ce au fost prinși, ei au fost expuși mai mult timp unei agonii pline de dureri. Acolo se ucid peștii îndată ce au au fost scoși din apă.

Sângele animalelor, care au murit de prea mare oboseală sau de bătae etc. fiind examinat cu microscopul, s'a constatat că a intrat în stare de intoxicare (otrăvire). Medicii cunoscători asigură că sângele animalelor îngrozite, bătute sau chinuite se aseamănă cu sângele animalelor atinse de epizootie și că multe boale periculoase la oameni provin din mănucarea cărnei dela animalele torturate sau întărătate.

De acea se recomandă cu tot deodinsul ca se nu alungăm sau întărâtăm animalele ce voim a le tăia pentru mâncare.

Către Domnii Judecători, Advocați și studenți în drept

La Librăria A. ANCA Cluj se află de vânzare următoarele cărți juridice:

- Compendiu de drept Civil de Dr. Anca 135—
- Compendiu de Carte funduară de Dr. Anca 60—
- Procedura de concordat forțat de Dr. Anca 80—
- Legea falimentului de Dr. Anca 80—
- Legea de execuție de Dr. Bartha 75—
- Vademecum rom. mag. de Dr. Köves 60—
- Criza Valutară de Dr. Șerban 35—
- Journal de termene Advocatale 100—

IN LUCRARE :

Codul de Comerț cu adnotări și jurisprudență.
Dicționar juridic

Teatrul Național.

Programul săptămânal:

- Sâmbătă 7 Februarie „Mărgeluș”.
- Duminică 8 Febr. mat. „Plicul”.
- Marți 10 Febr. „Magistrații”.
- Sâmbătă 14 Febr. „Magistrații”.

* Femei! „Cartea Moașelor” cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

Informațiuni

— La librăria Alex. Anca se găsec de vânzare următoarele două lucrări de curând apărute:

1. *Ingerul Sclavilor*, istorioară din Brazilia de Ambroz Schupp S. J. tradusă de P. Baron Falewski.

2. *Iubiți pe dușmanii voștri*, istorioară din războaiele cu Maorii din Noua-Zeelandă, de P. Iosif Spilmann tradusă de Mons. M. Robu.

A apărut „Problema Școalelor Minoritare din Ardeal și Banat de prof. Dr. Iosif Popoviciu.

— De azi înainte ziarul „America” se va găsi de vânzare la librăria Anca.

— Astăseară are loc în saloanele hotelului „New-York” balul medicilor. Acesta este cel mai mare eveniment distractiv din iarna aceasta.

— Măine se va inaugura la Clinică popota medicilor care răspunde și unei înalte chemări sociale.

— În locul lui Trozki a fost numit Frunză comandant al armatei din Republica Sovietelor rusești.

— În Toplița Română 3 copii jucându-se cu focul s'au aprins și au fost carbonizați.

— Publicistul Aans Elges a tradus din mai mulți autori români în două ziare germane.

— Marțea viitoare pe scena teatrului național se va juca Magistrații de Brioux în care rolul principal va fi susținut de dna Olimpia Bărsan.

— Noua fabrică de aeroplane va instalată la Făgărași pe terenul fermei din Șercaia.

— În ziua de 31 Ianuarie la școala politehnică din Timișoara s'a ținut examen de absolvire.

— Dieta prusiană a ales pe deputatul socialdemocrat Braun ca președinte al Consiliului de miniștri prusian

In atenția femellor !

În editura Al. Anca din Cluj în curând va apare o broșură foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești datorită dnei Maior, profesoară. Această broșură se poate comanda de pe acum.

Intreprinderea de Instalațiuni Electrice a Orașului Cluj atașata Uzinelor Electrice Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 30.

EXECUTA : Instalațiuni electrice de înaltă și joasă tensiune pentru iluminat și forță motrică, montări de tot felul de motoare, transformatoare și aparate electrice, rebobinaj și reparațiuni în mod radical. Stațiune specială: de verificat contoare electrice cari se și repară și instalează din nou.

Depozit de lămpi electrice, material de instalațiuni, piese de schimb etc.

Planuri, Proecte, Oferte și devize efectuate de specialiști la cerere.

A apărut în editura Librăriei Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele Piese teatrale și Poezii cele mai bune pentru sărbări școlare și populare.

Teatre :

- * „A fost odată” (poporală 3 acte) de Nic. Țintariu 20—
- * „Doamna mea” (poporală 1 act) de Nic. Țintariu 15—
- * „Gura Lumii” (poporală în 3 acte) de Nic. Țintariu 20—
- * „Dușmanii” (poporală 3 acte) de Nic. Țintariu 15—
- * „Pentru patrie” (poporală 4 acte de Nic. Țintariu 15—
- * „Pettitorii” comedie într'un act de Nic. Țintariu 15—
- * „Pulu Codrului” piesă haiducească 3 acte de Nic. Țintariu 20—
- * „Nevasta mea fte Ingeri ca ea” (poporală 3 acte) de Nic. Țintariu 15—
- * „Infururatele” comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă 20—
- * „Fiecare cu a lui” (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău 20—
- * „Oglinda fermecată” (lirică 4 acte) I. Jasinsky 15—
- * „Doine și Chituituri” adunate din gura poporului de „Siminic” 15—

Cărți școlare :

- * A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéterin 20—
- * Aritmetică pt. cl. I. șc. de ucenici de Cr. Epure 30—
- * Geografia județului Alba de Jos în limba maghiară de Dr. Szentpéterin 15—
- * Geografia jud. Cojocna în limba maghiară de Dr. Szentpéterin 15—
- * „Iuliu Caesar de bello Gallico” manual pt. cl. V—VI. de Traian Popa prof. de liceu 35—
- * „Lecții de limba română” de prof. Murășan 25—

Diferite :

- * „Inima mea” (cântece populare) 15—
- * „Imnuri Românești” (cântece naționale) 10—
- * „Ecouri” de Traian Dumbrava 5—
- * „Umoristice” (Glume) de Costi 15—
- * „Versuri din Răsbol” (poezii populare) și voce 10—
- * „Iubirea” (notă muzicală) pentru Pian și voce 15—
- * „Imnul Studențesc Creștin” pentru Pian și voce 15—
- * „Călimbare” cărți cu târgurile 10—40 Lei
- * „Dicționar” român-maghiar 5—
- * „Carte de visuri” 20—
- * Observări critice dela adunările învățătoarești de I. Pavelea 5—
- * „Istorie și Fantazie nouă evoluții în istoria românilor de I. Pavelea 20—
- * „La izvoarele vieții” de M. Velea 10—
- * „Pentru Macedonia” imperativul nostru național de M. Dragnea 10—
- * Scrisori de iubire de după mai mulți autori 10—
- * „Aventurile fantastice” ale lui Wilyams Gotthard roman 10—
- * „Nenorociri” (roman) de A. Șerbănescu-Buzău 8—
- * „Trepnicul” (expl. semnelor) 3—
- Numirea nouă și veche a străzilor orașului Cluj 6—
- Vezi ce face beutura dracului 8—

Cărți preotești :

- Carte de rugăciuni, Mângăerea Sufletului de I. Genț 25—
- * „Predici la Morf” de prot. I. Marga 45—
- * „Predici pentru postul mare” (ciclu duplu) de protopop I. Marga 20—
- * „Păstorul sufletesc” (I—VI. vol.) 120—
- Icoane sfinte diferite mărime 45—200—

Medicale.

- * „Cartea Moașelor” de Dr. Grigoriu pentru toate femeile cu 140 ilustrațiuni feminine 150—

Cele cu semnul (*) sunt nou apărute.

Nou! Advocați, Magistrați, Studenți în drept Nou!

A apărut

În Editura Librăriei A. Anca Cluj Procedura Civilă

în vigoare astăzi în Ardeal și este datorită Dlui Dr. Tudor Moisil avocat Cluj.

Tot aici se află și alte cărți juridice. 1 exempl. Lei 200. plus 10 Lei porto.